

Hátrányos helyzetű fiatalok szakmai integrációja

Helyszín: BerlinIdőpont: 2012 09.17-23Részvevők:

Név	Intézmény	Beosztás
Varjú Zoltánné	Kecskeméti Humán Középfiskola Széchenyi István Idegenforgalmi és Vendéglátó ipari Szakközépfiskola és Szakiskola, kollégium	szakmai idegen nyelvi felelős, külföldi kapcsolatok koordinátora
Barna Sándor	Varró István Szakiskola, Szakközépfiskola, általános iskola és kollégium	munkavédelmi és pályaaorientációs felelős
Mihály István	Varró István Szakiskola, Szakközépfiskola, általános iskola és kollégium	kereskedelmi szakoktató
Venczel Viktória	Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Szakközépfiskola és Szakiskola	vendéglátó szakmai idegen nyelvi tanár
Szabó- Kukta Andrea	Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Szakközépfiskola és Szakiskola	kereskedelmi szaktanár, munkaközösség vezető
Győrfi Katalin	Petzelt József Szakközépfiskola és Szakiskola	gyakorlati oktatásvezető

A WEXEDU Alapítványnál töltött előkészítő hétvége után 2012. szeptember 17-én reggel indultunk a Liszt Ferenc repülőtérrel Berlinbe.

A megérkezést követően a partner intézmény vezetője Lutz Märker fogadott minket. Remek programot állítottak össze számunkra.

2012 Szeptember 17.

Délután nagy vonalakban megismerkedtünk Berlin nevezetességeivel, illetve felkészültünk a másnap reggel kezdődő szakmai programokra.

2012 szeptember 18

Steffanie Märker tartott színvonalas ppt-s előadást az Kids&Co egyesület létrejöttéről, megalakulásáról, a német újraegyesülés utáni politikai és szociális vákuumról és az ebből adódó társadalmi nehézségekről. Az előadó elénk tárta azokat a problémákat, melyek miatt szükség volt az egyesület megalakítására. Ezek a problémák nálunk is ismerős, élő és megoldásra váró gondok

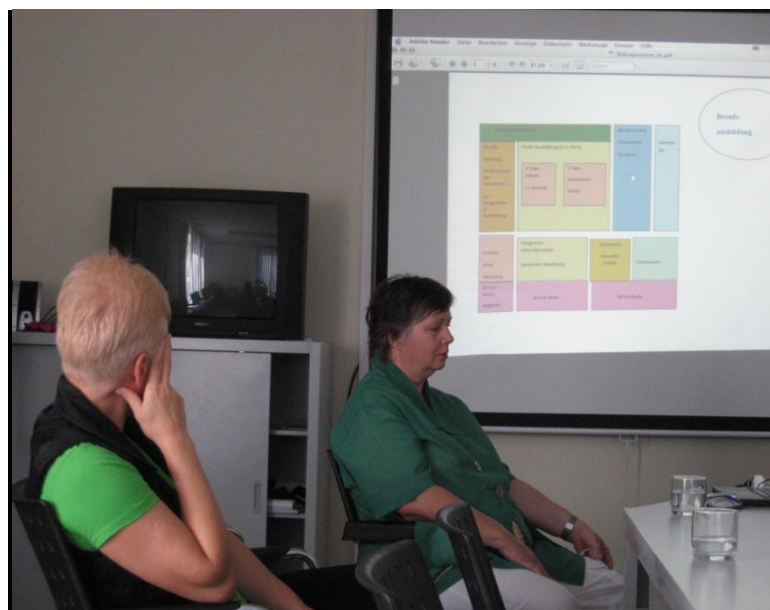
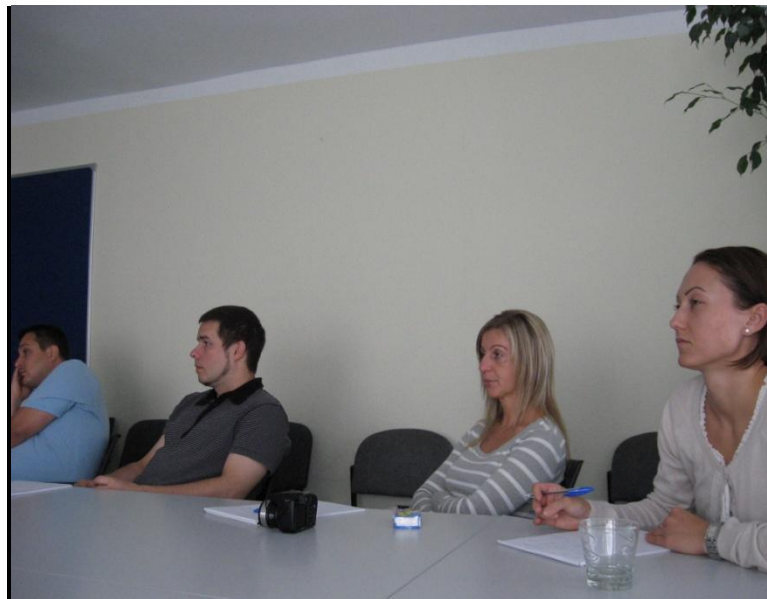
- munkanélküli szülők
- sivár lakótelepek
- közösségi terek és szabadidős programok hiánya
- alulmotivált fiatalok
- kulcsos gyerekek
- bevándorlásból eredő kulturális és vallási problémák
- iskolázatlanság, iskolakerülés
- pozitív szülői példa hiánya
- szenvedélybetegségek nagymértékű elterjedése pl. drog, alkohol, étkezési zavarok

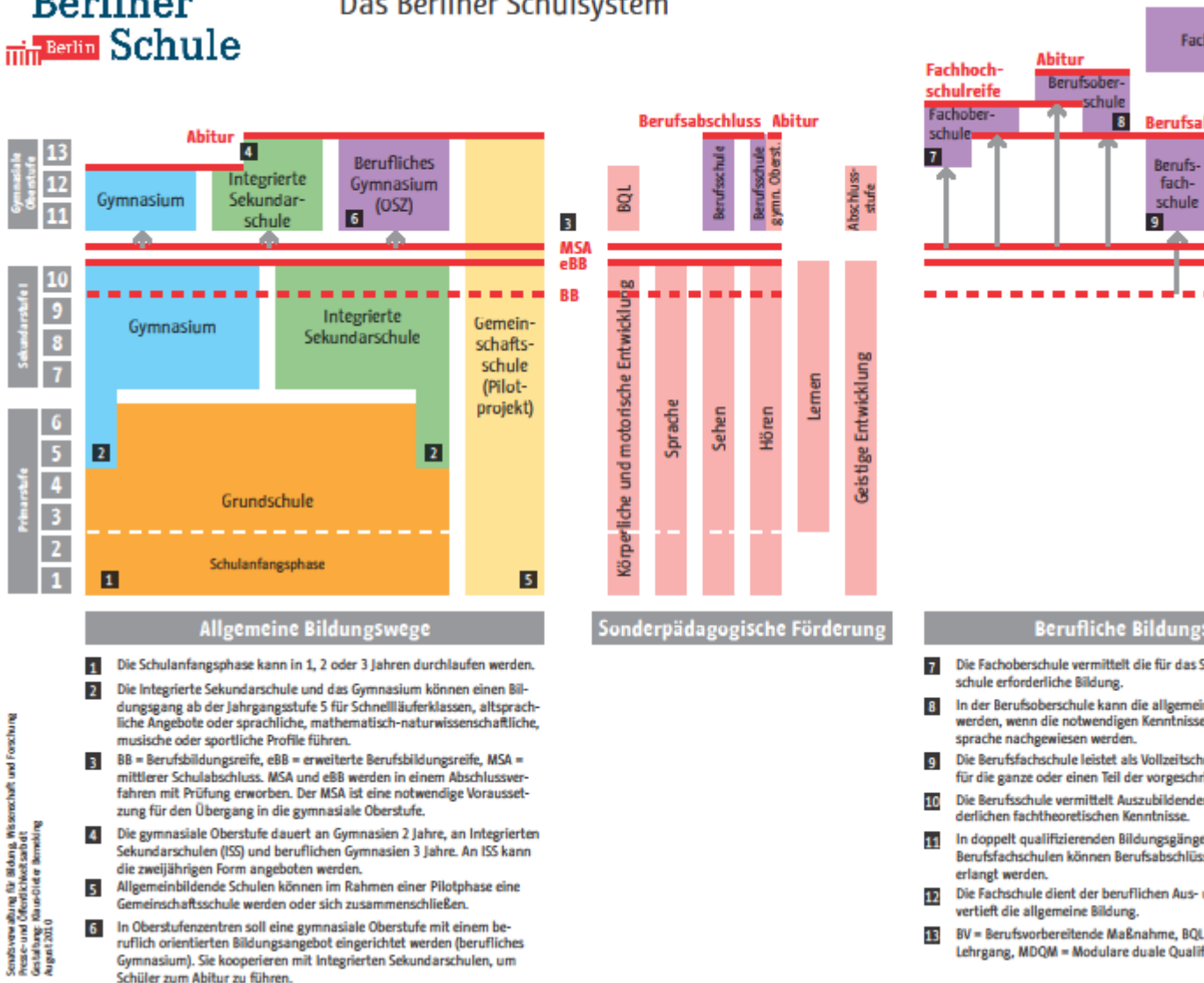
Frau Steffanie Märker előadásában részletesen bemutatta azt a zömmel közösségi munkára épülő folyamatot, amellyel az egyesület székházát, a közösségi tereket és a gyakorló műhelyeket létrehozták. Beszélt a körzet polgármesterével, képviselőjével, oktatási és szociális partnerekkel valamint a családokkal történő közös munkáról, amely azóta is sok támogatást nyújt.

Második előadása a német képzési rendszerről szólt, különös tekintettel Berlin tartományra, mert Németországban tartományonként eltérő sajátosságokat figyelhetünk meg.

A Berlini iskolarendszer sajátosságai:

- „Grundschule”(általános iskola) 1-6. osztályig tart jellemző: a tanulmányi eredményektől függően kétféle képzési rendszerbe tanul tovább a gyerek
- „ Gymnasium” 7-13. osztályig tart Jellemzők: jó tanulmányi eredményekkel lehet bekerülni, érettségi után vagy szakképesítést szerez, vagy felsőfokú iskolába megy
- „ Integrierte Sekundarschule” 7-10. osztályig tart jellemzők: aki nem bírja a gimnáziumot átiratkozhat, vagy a kevésbé jó tanulók itt folytatják tanulmányaikat, eddig tart a tankötelezettség. Középszintű érettségi vagy szakmai képzés szereshető.

- „Gemeinschaftschule” 1-13. évfolyamig tart jellemzői: 3-4 éve létezik ez a fajta képzési forma, pozitívuma, hogy a gyerek ugyan abba a közösségbe jár, nincs szelekció.

Az előadások meghallgatása után bejártuk a fogadó intézmény épületét, így megismerkedhettünk az itt folyó gyakorlati képzéssel.

Ebben a gyakorlati képzésben azok a fiatalok vehetnek részt, akik valamilyen okból kifolyólag kiszorultak a hagyományos oktatási rendszerből. Németországban ugyanis gyakorlati képző helyet a tanulónak kell keresni és a gyengébb teljesítményű tanulókat a munkahelyek nem foglalkoztatják, erre nyújtanak megoldást az ilyen jellegű intézmények, ahol szakmai orientációt kapnak a diákok.

Ennél az egyesületnél az alábbi szakmai gyakorlati tevékenységek valósulnak meg:

- kertépítés, kertészet
- környezetvédelem
- asztalos-faipari munkák
- háziasszonyképzés
- kerékpár- és gépszerező munkák
- irodai munkák
- divat, öltözködés, szabás-varrás
- tánc
- festészet, dekoráció
- sport
- média
- graffiti

Délutánonként Hellersdorf kerület iskoláiból fogadják a felzárkóztatást, szabadidő eltöltést igénylő tanulókat.

Mind a székház, mind a tanműhelyek nagyon jól felszereltek és maradéktalanul megfelelnek annak a funkciónak, amire az egyesület létrejött.

Az intézmény fenntartásához szükséges forrásokat Berlin tartományi székhelytől, Európai Uniós pályázatokból, a Munkaügyi Minisztériumtól és szociális segélyező alapítványoktól kapják.

A közös vacsorát Berlin egyik éttermében töltöttük el, ahol megkóstoltuk a helyi specialitásokat. Ezután sétáltunk az „Alexanderplatz”-on, az „Unter den Linden”-en, megnéztük a Brandenburg-i kaput, és a „Reichstag”-ot.

Berlin egy csodálatos, soknemzetiségű város, folyamatosan épül, szépül, de a kulturális és nemzeti sokszínűség sok társadalmi problémát hoz magával, amelynek egy része a sok hátrányos helyzetű fiatal problematikája.

2012. szeptember 19.

A mai napon látogatást tettünk a „Mittendrinn e. v. egyesületnél.

Ez az egyesület pszichoszociális támogatást nyújt fogyatékos, illetve hátrányos helyzetű hellersdorf-i lakosok számára.

A fogyatékosok számára terápiás munkalehetőséget kínálnak, a hátrányos helyzetűeknek pedig lakástámogatást, képzést, pedagógiai segítséget, szabadidős tevékenységeket. A fő cél a bűnözés, az utcára kerülés elkerülése.

Segítenek a klienseknek a szakmához jutásban, a társadalomba való beilleszkedésben, az önállósodásban, szükség esetén egyéni segítséget nyújtanak a mindennapi feladatok elvégzésében.

Az egyesület részeként működik a koradélután meglátogatott intézmény, a „Nadelholz”, ahol szellemi és testi fogyatékos, valamint rehabilitált szenvedélybetegeket gondoznak bentlakásos rendszerben. Az itt gondozottaknak munkavégzésre is van lehetőségük, két műhelyben textilmegmunkálással, valamint famegmunkálással foglalkoznak és a termékeket pedig értékesítik.

Az egyesület munkájában nagyon érdekesnek találtuk, hogy egy Indiával való közösségi projektben dolgoznak együtt, ahol szintén hátrányos helyzetű emberek dolgoznak.

A közösségi házhoz tartozik egy biokert, ahol mosómedvék és madarak is laknak. A gondozottak a kert rendben tartásában és az állatok körüli tevékenységekben is részt

vesznek, valamint fogadnak gyerekcsoportokat is, így a sokrétű tevékenység által újra a társadalom hasznos tagjainak érezhetik magukat.

Ezt a projektet támogatja az Európai Szociális Alap, az ESF, a nők munkába való integrációjának berlini egylete és a munkanélküliség ellen küzdő berlini szövetségek egyesülete.

2012. szeptember 20.

Csütörtökön látogatást tettünk a Uhr Besuch im OSZ Gesundheit Hellersdorf- i egészségügyi iskolában

Ebben az intézményben két szakképző iskola működik melyben orvosi és fogorvosi asszisztensi képzés van. Az oktatás duális képzésben történik, ahol két nap elméleti képzés után három nap gyakorlati képzés történik orvosok és fogorvosok mellett. A tízedik osztály befejezése után a képzés első ágán két év szakképzés után kis érettségig tehetnek a tanulók,(40%-os lemorzsolódás) melynek teljesítése után a

magyar képzés szerint főiskola (BSC) szintet tehetnek, a kimagasló teljesítményt nyújtott tanulók az egyetemi oktatásba mehetnek (MSC)

A képzés következő ágán egyéves alapozó képzés után általános szakképzést szereznek, (80%-os lemorzsolódás) melynek teljesítése után felsőfokú szakképzésben vehetnek részt, mely után szintén egyetemi képzésben vehetnek részt.

A képzés harmadik ágán általános gimnáziumi képzés folyik három év alatt, melynek teljesítése után szakmát és érettségit szerez. Innen egyenes út vezet az egyetemre. Ez megfelel a nálunk ismert egészségügyi szakközépiskolai képzésnek.

Az iskolára jellemzők:

- 17-18 fős osztályok vannak
- török tanulók aránya 10%, más nemzetiségű 2%
- alaptantárgyak (a magyar tantárgyakhoz hasonlóak)+ szakmai tantárgyak
- kötelezően kell sportolni (általában labdajátékokat sportolnak)
- kis létszámú osztályoknál összevonások történhetnek (óraszámok vagy tanulói létszám miatt)
- összes tanulólétszám kb. 2000 fő
- tanárok száma 75 fő
- osztályok száma 100
- nemek aránya 9:1
- fő tantárgyak nincsenek csoport bontva, csak a speciálisak
- nincs semmilyen kontakt a szülőkkel
- az állam a fenntartó
- az ösztöndíj mértéke 500 euró
- minden szükséges iskolai felszerelés ingyenes
- az 1 illetve 2 éves alapozó képzésnél az itt tanulók szüleinek 80% valamilyen szinten hátrányos helyzetű
- az órák tömbösítve 3X90 percesek, majd 20 perces szünetekkel
- minimális orvosi latint tanulnak
- nemzetközi programokban a részvétel nem jellemző
- német mellett az angolt tanulják, ezzel a két nyelvvel jól tudnak érvényesülni
- azok a tanulók, akik sikeresen végeznek az iskolában, biztos munkahelyre számíthatnak.

A délutáni szabadprogramot a híres berlini múzeumszigeten töltöttük, ahol élőben láthattuk azokat az ókori leleteket, amiket idáig csak a történelemkönyvekből ismertünk.

Itt említenénk meg pl. egyiptomi hieroglifa gyűjtemény, múmiák korszakok szerint, Nofretéte híres fejszobra, egyiptomi sírkamrák kincsei. A másik épületben a pergamon múzeumban a híres pergamon oltárt és az Istárkaput is láttuk, amin annak idején Nagy Sándor is átvonult.

2012. szeptember 21.

A péntek délelőttöt Akademie für Berufsförderung und Umschulung GmbH töltöttük. A nap első felében egy ppt támogatott előadást hallottunk az intézmény működéséről. A bemutatott hely egy közhasznú cég, mely tanácsadással, oktatással és minősítéssel foglalkozik Berlin minden kerületében található kirendeltségük. 2003 óta vesznek részt a Leonardo mobilitási programokban, Magyarországon is szinte minden évben dolgoznak diákjaik.

1990-ben alakultak, fő profiljaik:

- kedvcsináló kurzusok
- szakmai próbamunkák diákoknak
- alkalmassági analízisek (vizsgálatok)

- kompetenciák megállapítása
- hátrányos helyzetűek felzárkóztatása
- érzelmileg és szociálisan instabil tanulók pszichológiai támogatása
- (pszichológus, szociálpedagógus, mentortanár)
- szakképzések
- 24 éven felüli felnőttek illetve 50 éven felüli emberek átképzése, másodszakma szerzése
- a tanulók előkészítése és korrepetálása a vizsgákra
- szakképzés három nagy szakmai területen (kereskedelem, építőipar, adminisztrációs munkák)
- soros kooperációban dolgoznak együtt: Kereskedelmi és Iparkamarával, berlini vállalatokkal, termelő üzemekkel, munkaügyi kirendeltségekkel.

A nap második felében a tanműhelyeket látogattuk meg, ahol viszonylag kevés létszámú diák dolgozott, az óriási gépparkkal felszerelt hatalmas tanműhelyekben. Egy tanár max. 6 diákra felügyelt, a munkának nem időre kell elkészülnie, hanem az egyéni haladási tempó figyelembe vételével meghatározott időn belül.

A következő szakmákban láttunk gyakorlati foglalkozást:

- burkoló
- épülettakarító
- fodrász
- fémmegmunkáló
- famegmunkáló
- festő, tapétázó
- kárpitos, lakberendező
- vendéglátó ipari tanulók

Oktatás részben projekt munkában, részben frontálisan történik.

Az itt elkészült termékeket értékesítik, majd az ebből befolyó pénzt újra beforgatják a gyakorlati oktatásba, illetve lehetőség van külső megbízások vállalására, teljesítésére.

A szakmai vizsgákra külső intézményből jön a vizsgabizottság, a vizsga külső helyszínen zajlik, ez általában a kamara műhelyében történik, elsődleges szempont az, hogy a vizsgáztató nem ismerheti a vizsgázót. Az egyenlő bánásmód elve alapján bemeneti kompetenciáktól függetlenül minden tanulónak ugyan olyan kimeneti teljesítményt kell nyújtania.

2012. szeptember 22.

Szombat délelőtt a projekt zárásaként értékelést - összegzést végeztünk az egyesület két vezetőjével Lutz-cal és Stefivel.

Mindenki elmondta, hogy a hét számára tanulságos és gyümölcsöző volt. Sajnos az itt tapasztaltakat a legjobb szándékunk ellenére sem tudjuk a saját gyakorlatunkba átültetni, mert sem a mi törvényi háttérünk sem a gazdasági helyzetünk nem megfelelő erre a gyakorlatra. Viszont igyekeztünk olyan informális kapcsolatokat kialakítani, amik a források lehívhatóságának esetén formálisakká válhatnak. Fontosnak tartjuk, hogy a jövőbeni együttműködés alapjait minden intézményben, szakmacsoportban biztosítottuk és a magyar iskolák közötti együttműködés lehetőségeiről is beszélgettünk.

Délután meglátogattuk azokat a látnivalókat, (Check Point Charlie, Falmúzeum, Június 17-e sugárút nevezetességeit) amik nélkül Berlint nem lett volna szabad elhagyni.

2012. szeptember 23.

A vasárnap a hazautazás jegyében telt, csak egy rövid sétára volt időnk a világok kertjében.

A csoportbeszámolót közösen készítettük, összerendezését és hitelesítését Győrfi Katalin résztvevőre bíztuk, aláírásával ő hitelesíti a dokumentumot.

2012. szeptember 28.

Győrfi Katalin